



ಗಣರಾಜೀಗ್ರಹವ ಪ್ರಥಮಂತ್ರಿ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸುವರ್ಣಪುರ ಮೇರವರೆಗೆ. ಇದು ಅಂತಿಮ ಮೇರವರೆಗೆಯಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ಉತ್ಸವ. ಹೌದು, ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಮಹಾ ಉತ್ಸವ. ದೇಶದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅನಾವರಣದ ಜಾಗೆ ಬೃಹತ್ತಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಿರಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಪೇರೇಡ್ ಇದು.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ರಾಜಧಾನಿ ನವದೇಹಲೀಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಪ್ರತಿಭಿತ ಪದ್ಧತಂಚಲನಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಕಳಳಿವಿಟ್ಟಂತೆ ಇತ್ತು— ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಜಾನಪದ ವೈಖಾನ. ಕ್ಷಣದ ನಾಡಿನ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳ ಸಿರಿಯನ್ನು ಸುಮಧುರ ಸಂಗೀತ, ಹಾಡು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರೋವಾಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜಪ್ರಥದಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮೆದೆಗಳಿಂತ ವೃವಿಷ್ಠಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಅಂಗಿಕರಿಸಿದ ಜನವರಿ 26ನೇ ದಿನವನ್ನು ಸ್ವರಿಸುವ ಪ್ರಥಮಂತ್ರ ಸಂಚಲನ 1950ರಲ್ಲಿ ಅರಂಭಗೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ವಭಾಷಿತ್ತು— ನೃತ್ಯ— ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸುವ ಪರಿಪಾಠ ಅರಂಭವಾದದ್ದು 1972ರಲ್ಲಿ.

ಅರಂಭದಿಂದಲೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಗಣರಾಜೀಗ್ರಹವ ಪೇರೇಡ್‌ಗೆ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಅಹಳ್ಳಾನ ಪದೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಯ್ಯಿಗೊಂಡದ್ದು ಸುಮಾರು 25 ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಸಾಧನೆ ಅನನ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಭಿನ್ನ ಬಾಯಿ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸ್ವಭಾಷಿತಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಅಣಗೊಳಿಸುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಹೆಗ್ಡೆಯಲು, ರಂಗುರಂಗಿನ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು, ಆಕರ್ಷಕ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ, ಕಣ್ಣಾ ಸೇಳಿಯುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲಾಲಾಭಾಗ್ರ ಗಾಜಿನಮನೆ, ಕಾಫಿ ನಾಡು— ಹಿಗೆ ನಮ್ಮದು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು.

ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿ ಕೊಶಲ್ಯ— ವರ್ಷಾರಂಭತ ಪ್ರದರ್ಶಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗಮನ ಸೇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಪಾಲಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಸತತವಾಗಿ 8ನೇ ವರ್ಷ ಗಣರಾಜೀಗ್ರಹವ

ಪ್ರಥಮಂತ್ರಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷಣಿಕ್ಕೆ ಆಯ್ದೆಯಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಂಡಿತು.

ಸುಮಾರು 200ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪದ ಕಲಾಗಳನ್ನು ಒದಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕನಾರ್ಚಿಕ 2017ರ ಪ್ರಥಮಂತ್ರಿನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಜನಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿತ್ತು. ಗೊರವರು, ಕಂಸಾಳೆ, ಜಗ್ಗಲಿಗೆ, ಯಕ್ಕಾಗಾನ— ಹಿಗೆ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಸಂಗಮ ಈ ವರ್ಷದ ಪ್ರಥಮಂತ್ರಿನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾರು ಗಮನ ಸೇಳಿಯಿತು.

ಈ ಪೇರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವಕಾಶ ಕಿರುವುದು 13 ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ವಭಾಷಿತಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಕೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಕೆ ನೇಮಿಸುವ ಉನ್ನತ ಅಯ್ಯಿ ಸಮಿತಿ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮದ್ದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೈಪೋಚಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಶೈವ್ಯ ವಿನಾಯಕಾರಯ, ಕಲಾವಿದರು, ತತ್ತ್ವಜ್ಞರು, ಚಿತ್ರಕಲಾರ್ಥಿರು ಇರುವ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಸ್ವಭಾಷಿತಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಸುಲಭಾದ ಮಾತ್ರಲ್ಲ!

‘ಪ್ರದರ್ಶನ ಒಂದು ದಿನದ್ದು ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಆರು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾವಸಿದ್ದತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕನಾರ್ಚಿಕ ವಾತಾವರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜ್ಞಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಂಕಿಯಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಎನ್.ಆರ್.ವಿಶ್ವಲುಮಾರ್.

ಒಂದು ರೇಲಿಗಳಿಂದ ಬೃಹತ್ ಸ್ವಭಾಷಿತಗಳನ್ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಕರಿಂ ಪರಿಶ್ರಮ. ಅಪಾರ ಏಕಾಗ್ರೆ ಹೆಡುವ ಕೆಲಸ. ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆಂದೇ ಅಗ್ಗೆ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಚಯ್ಯ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಪಟ್ಟಿಸಿಟಿಯ ಆರ್.ನಾಗರಾಜ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿರೂಪಿಯ ತಂಡದ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು.

ಮುಲ ಸಾಮರ್ಗ್ರಾಂಸ್ಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಿಜಚಿತ್ತ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುವುದು ನವದೇಹಲಿಯ ಮಿಲಿಟರಿ ಕಣಾಳವಿಲೆನಲ್ಲಿ. ಅಂಥಾಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಕವಾಯತ್ಯ ಮೇದಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಸ್ವಭಾಷಿತಗಳು ಮೃದಾಳುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಟೆಂಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ— ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳ ವಾಸ. ಪ್ರತಿಹಂತದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್— ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರೆವ ಜಿಂಜಿ ಮತ್ತು ಮಂಜು ಇಂಗಾಳ ಮದ್ದೆ ಚಲನರೂಪಗಳು ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾವಿದರಾದ ಎಸ್.ಜಿ.ವಾಸುದೇವ್, ಜಿ.ಎಸ್.ಶೈಕ್ಷ್ಯ, ಸುದೇಶ್, ಮಹಾನ್ ಅವರು ಸ್ವಭಾಷಿತ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಡಿಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇಲಾಂಕಿಯ ಕಲಾವಿದರಾದ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಶೈಕ್ಷ್ಯ, ರಾಜೀವೇಲ್, ಎಂ.ಬಿ.ಪಾಟೀಲ್, ಬಸವರಾಜ್ ಬುಳ್ಳಾರವರು ಈ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

‘ಬೃಹತ್ ಗೆರೆಗಳಾಗಿ, ನಂತರ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ಮೇದಾಲಿ ಬೇಕಿ ಕಿರು ಮಾದರಿಗಳಾಗಿ ಅರಳಿ, ಕೊನೆಗೆ ಬೃಹತ್ ಸ್ವಭಾಷಿತಗಳಾಗಿ ರಾಘವಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸ್ವಜನಿತೀಲ ಸವಾಲು’ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾ ಕಲಾವಿದ ಶಿಧಿರ ಅಡಪ ಕೆಳದೆ ಎಂಟು ಬಾರಿಯಾ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಸ್ವಭಾಷಿತಗಳಿಗೆ ಕರುಮಾದರಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಸ್ವಭಾಷಿತ ವಿವರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಲಾವಿದರೂ ದೇಹಲಿಯ ಮಿಲಿಟರಿ ಟೆಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಗದಿತ ತಾಲೀಮು ಇಲ್ಲೇ. ರಾಜಪ್ರಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದ್ರೌಸಾರಿಹಸರ್ವಲ್ಯಾನಲ್ಲೂ ಇವರೆಳ್ಳ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು.

ಆಯ್ದೆಯಾಗುವುದೇ ಕವ್ಯ; ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯುವುದು ಇನ್ನೂ ಕವ್ಯ. ಈವರೆಗೆ ಹತ್ತಾರು ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವ ಕನಾರ್ಚಿಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಿರಿಯನ್ನು ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿವೇಕ ಸ್ವಭಾಷಿತ. ನಿಮಾರ್ಚಾ ಬಣಿ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ, ಸಂಗೀತ ಸಂಗಮ, ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕನಾರ್ಚಿಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಾಪನಗಳು ಸಂದಿವೆ. ಹಲವು ಜಾನಪದ ಕಲಾತಂಡಗಳು, ತಮಿ, ನಾಗಸ್ಕರ ಗುಂಪುಗಳೂ ಪ್ರಶ್ನಾಪನಗಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ.

